

# Republik Maluku Selatan



In handen van de heer Vincent Piket  
EU Ambassadeur in Indonesië  
en Brunei Darussalam  
Menara Astra 38 th Floor  
Jalan Jendral Sudirman 5-6  
Jakarta  
**Indonesia**

Amsterdam, 24 april 2021

Betreft: Aanzegging werking CEPA verdrag  
**niet** van toepassing op bezet territorium  
van de Republiek der Zuid-Molukken

Excellentie,

Langs deze weg vraagt de Regering in ballingschap van de Republiek der Zuid-Molukken dringend uw aandacht voor de navolgende kwestie.

## **Achtergrond**

Zoals u bekend zal zijn is op 25 april 1950 de Republiek der Zuid-Molukken geproclameerd. Daarmee is een onafhankelijke Staat de Republiek Maluku Selatan (RMS) ontstaan. Een Staat, welke voldeed en voldoet aan alle voorwaarden voor het ontstaan van een Staat: een land, een volk en een regering. Zij het dat de regering van de RMS na de arrestatie en executie van de 2<sup>e</sup> president van de RMS mr.dr.Chr.R.Soumokil op 12 april 1966 thans in ballingschap in Nederland is gevestigd.

Dat de Republiek der Zuid-Molukken niet is erkend door derde landen- m.u.v. de **Republiek** Benin- doet geen enkele afbreuk aan het voortbestaan van de RMS. Ik verwijs u in dit

verband naar de legal opinions van dr. N.Higgins<sup>1</sup> en dr.E.de Brabandere<sup>2</sup>. Ook is in de jurisprudentie het bestaan en voortbestaan van de RMS erkend. De RMS- vertegenwoordigd door de RMS-regering in ballingschap- komt dan ook volgens de rechtspraak rechtspersoonlijkheid toe.

Na de proclamatie van de RMS op 25 april 1950 is na een jarenlange gewapende strijd het grondgebied door de Republiek Indonesië bezet. Hierbij merken wij op, dat de Republiek Indonesië eerst op 17 augustus 1950 is ontstaan. Van een afscheiding van de RMS van de eenheidsstaat Indonesië (Negara Kesatuan Republik Indonesia) is geen sprake geweest. Deze versie van de geschiedenis- de rechtmatigheid en het voortbestaan van de RMS- kan worden gezien als een poging de geschiedenis te vervalsen en doet het (internationale) recht geweld aan.

Zoals in het voorgaande betoogd, is eerst daarna de RMS door de Republiek Indonesië met geweld geannexeerd. Deze annexatie is gepaard gegaan met duizenden slachtoffers. De voornoemde bezetting van het grondgebied van de RMS duurt onverminderd voort. Het handelen van de Republiek Indonesië is in strijd te achten met artikel 2 lid 4 van het VN-Handvest. In het voornoemde artikel van het VN-Handvest is uitdrukkelijk het geweldsverbod opgenomen. De ene Staat mag een andere soevereine Staat niet met geweld annexeren. Erkenning van de Republiek Indonesië door de overige lidstaten van de VN kan nimmer tot gevolg hebben, dat de vorenbedoelde annexatie van de RMS niet in strijd met de geldende regels van het internationaal recht heeft plaats gevonden. De annexatie van bezetting van het gebied van de RMS draagt dan ook een onrechtmatig karakter. De Republiek Indonesië heeft dan ook geen territoriale titel over het grondgebied van de RMS verkregen.

Uit het voorgaande volgt tevens, dat het recht op zelfbeschikking van het Zuid-Molukse volk door de Republiek Indonesië met geweld is ontnomen. Het recht op zelfbeschikking- dat ieder volk toekomt- en dus óók het volk van de Zuid-Molukken.

In het licht van de onrechtmatige annexatie van het territorium van de RMS heeft de regering in ballingschap bij schrijven van 27 december 2019 de Republiek Indonesië

---

<sup>1</sup> Zie dr.Noelle Higgins "opinion on the status of the RMS": [www.republikmalukuselatan.nl](http://www.republikmalukuselatan.nl)

<sup>2</sup> Zie dr.Eric de Brabandere "het voortbestaan van de Republik Maluku Selatan (RMS) onder internationaal recht" : [www.republikmalukuselatan.nl](http://www.republikmalukuselatan.nl)

aansprakelijk gesteld voor alle gevolgen van de onrechtmatige annexatie en voortdurende bezetting van het territorium van de RMS.

### **Toetsing CEPA verdrag aan de internationale fundamentele mensenrechten en de EU-grondrechten**

Op de EU rust de plicht om in haar externe optreden de bescherming van de mensenrechten en de eerbiediging van het internationale recht te garanderen. In het verlengde hiervan dient dan ook in het kader van het tot stand komen van het CEPA-verdrag tussen de EU en de Republiek Indonesië een toetsing plaats te vinden aan hand van de vorenstaande criteria.

#### *CEPA-verdrag schending van het recht op zelfbeschikking van het Zuid-Molukse volk*

De RMS stelt zich primair op het standpunt, dat het sluiten van een verdrag tussen de Republiek Indonesia en de Europese Unie (EU) niet het grondgebied van de RMS kan betreffen.

Vaststaat, dat de bezetting van de RMS in strijd is met artikel 2 lid 4 van het VN-Handvest. De facto heeft de Republiek Indonesië het feitelijke gezag over het grondgebied van de RMS, doch de jure ligt het gezag bij de Regering in ballingschap van de Republiek der Zuid-Molukken. Door een verdrag te sluiten met de bezettende macht- de Republiek Indonesië- moedigt de EU het onderdrukken en het uitbuiten van het Zuid-Molukse volk aan. De EU miskent op voornoemde wijze de toepassing van het internationaal recht en wel in het bijzonder het recht op zelfbeschikking van het Zuid-Molukse volk, zoals vorm gekregen in de proclamatie van de RMS op 25 april 1950. In dit verband wijst de RMS-regering op het feit, dat Indonesië vanaf de annexatie van de RMS op grove wijze de mensenrechten van het Zuid-Molukse volk heeft geschonden. Deze schendingen gaan anno 2021 onverminderd voort. Wij wijzen u op de navolgende schendingen van de mensenrechten door de Republiek Indonesië.

### *Vervolging en veroordeling burgers van de RMS is in strijd met het internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten. (BUPO)*

In artikel 19 van het BUPO-verdrag is het recht op vrije politieke meningsuiting van iedere burger van een verdragsstaat neergelegd. Indonesië- de bezetter van het grondgebied van de RMS- heeft dit verdrag geratificeerd. De Republiek Indonesië is als verdragspartij dan ook aan dit verdrag gehouden.

De politieke gevangenen van de RMS hebben altijd op een volstrekt geweldloze wijze uiting gegeven aan hun overtuiging, dat de Zuid-Molukken een bezette Staat is en dat het volk der Zuid-Molukken recht heeft op zelfbeschikking. Het tonen van de vlag van de RMS en het kenbaar maken van het standpunt, dat de soevereiniteit van de RMS dient te worden hersteld, is een handelen dat valt binnen het recht van vrije meningsuiting. Dit geldt uiteraard voor het in het bezit hebben van documenten, waaruit het rechtmatig ontstaan en voortbestaan van de RMS blijkt.

De Republiek Indonesië schendt voortdurend op flagrante wijze het internationale recht op vrije politieke meningsuiting van het Zuid-Molukse volk. Gerenommeerde mensenrechtenorganisaties- zoals Amnesty International<sup>3</sup> en Human Rights Watch<sup>4</sup>- hebben zich bij herhaling uitgesproken tegen de vervolging van RMS-burgers door de Republiek Indonesië.

### *Geen onafhankelijke rechtspraak en rechtsongelijkheid*

De regering in ballingschap van de RMS stelt verder vast, dat in de Zuid-Molukken geen sprake is van een onafhankelijke rechtspraak. Burgers van de RMS worden vervolgd en veroordeeld door de rechter op grond van de tenlastelegging inhoudende, dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan een misdrijf tegen de Staat. Hen wordt het plegen van het misdrijf "Makar"- een aanslag gericht tegen de Indonesische Staat- verweten.

---

<sup>3</sup> Zie <https://www.amnesty.org/en/documents/ASA21/008/2009/en/>:

<sup>4</sup> Zie <https://www.hrw.org/news/2020/05/04/indonesia-new-arrests-peaceful-political-expression>  
"Indonesia: new arrest for peaceful political expression" (4 mei 2020)

Het spreekt voor zich, dat het op vreedzame wijze uiting geven aan het herstel van de soevereiniteit van de RMS niet valt te kwalificeren als een aanslag jegens de Indonesisch Staat. Evenmin is afscheiding van de RMS van de Republiek Indonesië aan de orde. Integendeel het gaat hier om de bezetting van het grondgebied van de RMS door de Republiek Indonesië.

Tevens is sprake van rechtsongelijkheid. Verdachten, die worden veroordeeld wegens misdrijven tegen het leven gericht (moord en doodslag), corruptie door overheidsdienaren, leden van terroristische organisaties, worden in vergelijking met burgers van de RMS- die enkel op vreedzame wijze uiting geven aan hun politieke mening- tot korte gevangenisstraffen veroordeeld.

Burgers van de RMS worden tot extreem hoge gevangenisstraffen veroordeeld. Amnesty International en Human Rights Watch hebben óók deze kwestie eerder aan de orde gesteld.

Daarnaast is gebleken, dat aanhangers van de onafhankelijkheidsbewegingen in Atjeh en in West-Papua niet worden vervolgd wegens bijvoorbeeld het tonen van hun nationale vlag. Dan wel wanneer er sprake is van een vervolging zij in de regel tot veel lagere straffen worden veroordeeld. De bekende mensenrechtenactivist Mohamad Ikhsan Tualeka van het Molukse crisiscentrum (MCC) – gevestigd te Ambon- heeft hierover eerder in een publicatie het standpunt ingenomen, dat aanhangers van de RMS, die de vlag van de RMS publiekelijk tonen, door de Indonesische regering, discriminatoir worden behandeld in relatie tot de vrijheidsstrijders van West-Papua en Atjeh.<sup>5</sup>

### *Economische uitbuiting volk van de Zuid-Molukken*

Het Zuid-Molukse volk is eeuwenlang door haar kolonisators uitgebuit. De Republiek Indonesië heeft deze uitbuiting gecontinueerd.

De Zuid-Molukken staan decennialang zeer hoog genoteerd op de ranglijst van de armste gebieden van de Republiek Indonesië. Ook in het jaar 2021 staat de Zuid-Molukken op nummer 3 van de lijst van de armste gebieden van Indonesië genoteerd. Hier staat tegenover, dat de Zuid-Molukken een buitengewoon rijk gebied vormen. Een land met vele

---

<sup>5</sup> Zie Ikhsan Tualeka : “parsial keadilan antara bintang kejora dan benang radja”.

<https://www.kompasiana.com/abikenleumar/5d5f7bd2097f3675e75cf244/parsial-keadilan-antara-bintang-kejora-dan-benang-rajja?page=all>

natuurlijke rijkdommen. De Zuid-Molukken vormen al decennialang een wingewest voor de Republiek Indonesië. De exploitatie van de visserij in de zeevaten in de Zuid-Molukken levert de Republiek Indonesië jaarlijks buitengewoon veel inkomsten op. Deze opbrengsten vloeien niet terug naar het Zuid-Molukse volk. Dit geldt ook voor de exploitatie van aardolie, nikkel en goud afkomstig uit het gebied van de Zuid-Molukken. Ook hiervoor geldt, dat het volk van de Zuid-Molukken niet daadwerkelijk deelt in de winsten van de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van de Zuid-Molukken.

Daarnaast zijn er tal van andere mistoestanden in de Zuid-Molukken aanwijsbaar, waarbij de Republiek Indonesië betrokken is. Illegale mijnbouw en visserij worden stilzwijgend toegestaan. De corruptie viert ook in de Zuid-Molukken hoogtij. Er is op grote schaal sprake van landonteigeningen en ontbossingen o.a. met als doel palmolieplantages op het eiland Ceram mogelijk te maken.

De (adat) rechten van de oorspronkelijk bevolking worden bij de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen volkomen genegeerd. Op geen enkele wijze wordt bij de exploitatie rekening gehouden met de gevolgen voor het milieu en de gezondheid van de bevolking.

De aankondiging van de zijde van de Republiek Indonesië, dat de exploitatie van het gasveld "blok Masela" gelegen in de zeevaten van de Zuid-Molukken tot een verhoging van het welvaartspeil zal leiden van het Zuid-Molukse volk, is een zoethouder te noemen. Feit is immers, dat ingevolge toepassing van de Indonesische wetgeving het Zuid-Molukse volk slechts een fractie terugkrijgt van de opbrengsten van het land en de zeevaten van de Republiek der Zuid-Molukken. De Republiek Indonesië- de bezettende mogendheid- heeft aangekondigd dat het Zuid-Molukse volk volgens de Indonesische wetgeving slechts voor een **percentage van 10%** gaat delen in de opbrengsten van de gigantische gasvoorraad van blok Masela. Deze opbrengsten zullen enorm hoog zijn. Volgens de vroegere Indonesische minister van Maritieme Zaken Rizal Ramli zouden de opbrengsten van de gasvoorraad "Masela" het volk van de Zuid-Molukken op een welvaartsniveau kunnen brengen gelijk aan de levensstandaard van de inwoners van Qatar.<sup>6</sup>

---

<sup>6</sup> zie Rizal Ramli "Blok Masela bisa lebih besar dari Qatar" :  
<https://www.teropongsenayan.com/18450-blok-masela-bisa-lebih-besar-dari-qatar>

De werkelijkheid voor het volk van de Zuid-Molukken is echter anders. De investeerders zijnde het Japanse bedrijf INPEX, het Indonesische bedrijf Pertamina , Koninklijke Shell en de Regering van de Republiek Indonesië gaan de buit afkomstig van de gasvoorraad "Masela" samen verdelen.

In het licht van het vorenoverwogene is de door u geuite verwachting- zoals weergegeven in de Indonesische media- dat het CEPA-handelsverdrag zal leiden tot werkgelegenheid en economische groei - en zelfs een extra bedrag van \$ 5 miljard BBP voor de Republiek Indonesië zal opleveren- voor het Zuid-Molukse volk niet van betekenis te noemen. Het volk van de Zuid-Molukken- zal zolang zij onder het juk van de Republiek Indonesië moet leven- geen baat hebben bij het sluiten van het CEPA-verdrag tussen de EU en de Republiek Indonesië. Dit geldt helaas ook voor uw verwachting, dat na ondertekening van het CEPA-verdrag de potentie van export van vis en kruidnagelen uit de Zuid-Molukken zal toenemen. Dit laatste zal nog moeten blijken, maar bovendien zal de opbrengst van de export van vis en kruidnagels afkomstig uit de Zuid-Molukken niet terugvloeien naar het volk van de Zuid-Molukken. De bezettende mogendheid zal hiervan gaan profiteren. Kortom het concrete bewijs dat de financiële opbrengsten - welke na ondertekening van het CEPA-verdrag aan de Republiek Indonesië ten deel zullen vallen- óók het Zuid-Molukse volk daadwerkelijk ten bate zullen komen- ontbreekt volledig.

In dit verband hechten wij eraan op te merken, dat het volk van de Zuid-Molukken niet het enige slachtoffer is van de Republiek Indonesië. Ook de overige volkeren delen in dit lot. In het bijzonder wijzen wij op de positie van onze Melanesische broeders en zusters van West Papua. Zij worden eveneens decennialang zwaar getroffen door de Indonesische bezetting. Ook hun is het recht op zelfbeschikking ontnomen en worden in West-Papua de internationale mensenrechten door de Republiek Indonesië onophoudelijk op grove wijze geschonden. Ook is genoegzaam bekend, dat West-Papua door de Republiek Indonesië wordt uitgebuit.

## **Verzoek**

De RMS-regering verzoekt langs deze weg alle lidstaten van de EU het tot stand komen van het CEPA-verdrag te toetsen aan de internationale mensenrechten en de EU-grondrechten. In het bijzonder, omdat het recht op zelfbeschikking van het Zuid-Molukse volk onafgebroken

geweld wordt aangedaan. Voorts zal verdere economische exploitatie van de Zuid-Molukken niet ten bate van het Zuid-Molukse volk komen.

Wij doen hierbij expliciet een appél op de Nederlandse regering en het Nederlands Parlement. Nederland dient als vroegere kolonisator- en als vooraanstaand lid van de EU- zijn verantwoordelijkheid te nemen in deze kwestie. Het dekolonisatieproces van het Zuid-Molukse volk is nog niet voltooid. Nederland is een deel van het probleem, maar ook van de oplossing.

Wij refereren in dit kader aan het wijze advies van professor dr. Alfred Maurice de Zayas- onafhankelijke expert van de VN ter bevordering van een democratische en rechtvaardige internationale orde. Professor dr. De Zayas heeft in zijn rapport van 4 juli 2015 gericht aan de leden van de Algemene Vergadering van de VN dringend geadviseerd de kwestie van het recht op zelfbeschikking van o.a. het Zuid-Molukse volk en het volk van West Papua te verwijzen naar de speciale Commissie voor Dekolonisatie van de VN.

Op voorhand delen wij u mede- dat in het geval de EU niet bereid is het tot stand komen van het CEPA-verdrag met de Republiek Indonesië te toetsen aan de bezwaren van de RMS - de RMS-regering zal overwegen het onderhavige geschil ter beoordeling voor te leggen aan het Europese Hof van Justitie. Wij gaan er echter vanuit dat het zover niet hoeft te komen.

De RMS-regering is gaarne bereid mondeling zijn standpunt nader toe te lichten.

In afwachting van uw antwoord, verblijven wij.

Met de meeste hoogachting,

De regering in ballingschap  
van de Republiek der Zuid-Molukken,

President

Mr. J. G. Wattilete,

Minister van Buitenlandse zaken

Umar Santi